

АКАФІСТ
ПРЕСВЯТІЙ БОГОРОДИЦІ
ПЕРЕД ЇЇ ЧУДОТВОРНИМ ОБРАЗОМ
ХОЛМСЬКИМ.

Переклав ІЛАРІОН,
Архієпископ Холмський і Підляський.

Видання Холмського Єпархіального
Св.-Богородичного Братства.

1941
Холм.
Св. Данилова Гора.

АКАФІСТ

ПРЕСВЯТІЙ БОГОРОДИЦІ ПЕРЕД ЇЇ ЧУДОТВОРНИМ ОБРАЗОМ ХОЛМСЬКИМ.

Переклав ІЛАРІОН,
Архієпископ Холмський і Підляський.

**Видання Холмського Єпархіального
Св.-Богородичного Братства.**

**1941
Холм.**

Св. Данилова Гора.

*З благословення
Св. Собору Єпископів.*

Чудотворний образ Холмської Божої Матері.

Тропар, на голос 4-й:

До Богородиці ревно тепер прибіжімо, грішні й покірливі, і припадімо, в покаянні благаючи з глибини душі: Владичице, допоможи й змилосо́рдься над нами! Поспіши, бо ми гинем від многих провин. Не пускай Своїх слуг без нічого, бо ми маєм Тебе за єдину надію!

Кондак, на голос 6-й:

Не маємо іншої помічі, не маємо іншої надії, окрім Тебе, Владичице! Ти нам допоможи, ми на Тебе надіємося, і Тобою ми хва́лимося, бо ми слуги Твої! Щоб нам не посоро́митися!

Величання:

Величаєм Тебе, Пресвята Діво, і шануємо дорогоцінний Твій образ, що його від літ давніх у місті Холмі Ти прославила!

Кондак 1.

Зо всіх родів обраній Владичиці світу, уславленій вище небесних сил, похвальні пісні приносимо ми, слуги Твої, Богородице! А Ти, як та, що має невимовне милосердя, яке виявляється в святому Твоєму образі, від усяких бід вивольви нас, щоб ми Тобі з радістю кликали:

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Ікос 1.

Хори Анголів на небі величають Тебе, Пресвятую Діву, що породила найсвітлішу Радість усьому світові. А ми, пісню ангольську наслідуючи, тут, на землі, такеє Тобі заспіваємо: Радуйся, Богом обрана Діво! Радуйся, Богу заручена від днів стародавніх! Радуйся, пророками світові вказана! Радуйся, Архангелом Гавриїлом про зачаття Сина від Духа Святого сповіщена! Радуйся, що Архангелове благовістя в покорі була прийняла! Радуйся, наставнице, що навчаш покорі премудрої нас! Радуйся, праведною Єлисаветою богонадхненно названа Матір'ю Божою! Радуйся, що про народження від Тебе Спасителя світу в радості духовній Господа звелічила! Радуйся, ангольськими хорами в піснях оспівувана! Радуйся, всіма родами хвалена завжди!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Кондак 2.

Бачивши оборону Твою, Найдобріша Владичице, християнському роду виявлювану, бо Ти в бідах міцна помічниця для нас, покрівдженням заступниця, засмученим розрада, уздоровлення хворим, і всім, працею змóреним, поміч швидка, ми вдячно за Тебе до Бога голóсим усі: Аلیلуя!

Ікос 2.

Розуму дай нам, Найдобріша Владичице, як достойно співають про опіку Твою, виявлену землі Холмській, коли просвітитель Землі Української, князь Володiмир, з волi Твоєї, на покрóву та на охорону цієї землі, що світлом науки евангельської просвіщалась, місту Холму на подарок приніс Твого образу, Пречистая! А ми, дивуючися Твоєму за нас заступанню, зворушливо кличем до Тебе отак: Радуйся, пильна заступнице християнського роду! Радуйся, що насадiтелю віри Христової, князю Володiмировi, в апóстольствi допомогла! Радуйся, що Своїм чудотвóрним образом зéмлю Холмську, немов дáром дорогоцiнним, збагатiла! Радуйся, що віру православну в цiй землі закрiпила! Радуйся, що Своєю незчислénною добротою християн милуєш! Радуйся, що невимóвне милосердя для наших душ виливаєш! Радуйся, Своїми молiтвами за нас невичérпна! Радуйся, що Своїм мáтернім застúпством визволяєш від усяких бiд тих, що шанують Тебé! Радуйся, що дорогоцiнним Своїм образом виявляєш християнам лікувáння тілесне й духóве! Радуйся, висóто незбагнéна, що ведеш нас до ви́шнього прiтулку!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Кондак 3.

Силу благодатну Ти виявила в Святому Своєму образі, Пресвятая Владичице, бо Ти нам відкриваєш у ньому скарб многоцінний, і Ти подаєш незчисленне милосердя, хто до нього приходить, щоб ми, збагатившись Твоїм милосердям, зворушливо кликали Богові всі: Алилуя!

Ікос 3.

Маючи про новоосвічених людей Холмської землі невичерпну опіку, Ти від дорогоцінного Свого образу вілила джерела чудес, Владичице, щоб усі пізнали, що Твоя любов та опіка завжди пробувають на православних людях. Тому вдячно Тобі заспіваєм: Радуйся, що невичерпне джерелó ласки даєш! Радуйся, що проміннями чуд Ти освітлюєш всіх, що приходять до Твоїого образу! Радуйся, поміче всім, що вірно шанують Сина Твоїого, Преславная! Радуйся, твердіне міцна́ православної віри на нашій землі! Радуйся, що Своєю повсякчасною опікою за православних людей зміцняєш правду православія! Радуйся, що Своім образом чїниш нам радість духовну! Радуйся, що високоцінний скарб милости нам відкриваєш! Радуйся, що проливаєш море милосердя для тих, що просять у Тебе! Радуйся, що правдиву дорогу заблудлим показуєш! Радуйся, що скоро допомагаєш тим, що кличуть на поміч Тебе!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Кондак 4.

Буря напáстей та бід, що не раз підіймáлася на православную віру на нашій землі, не змогла захитати твердості в вірі в усіх, що до Тебе приходять, Владичице, й Твоєму цілющому образу поклоняються. Бо образ цей даний Тобою для православних християн за щитá та за переможного прáпора. І ми, грішні, твердо надіємося, що й за днів наших напáстей Ти скоро віслухаєш усіх нас, що з вірою до Твого пречистого образу приходимо й Сину Твоєму співаємо: Алилуя!

Ікос 4.

Коли православні люди почули булі, що дорогоцінний Твій образ заховався під по́пелом храма за тих днів, як місто Холм було віддане нечестивими татарами огню та мечу, і по сотні літ він зно́ву знайшовся невшко́джений, то великою радістю втішилися, і таку похвалу́ Тобі, Пресвятая Діво та Мати, вони заспівали: Радуйся, землі Холмської покрóво! Радуйся, православія в ній наса́джування та закріплювання! Радуйся, що дивно непошко́дженим зберегла в огні Свого образу! Радуйся, що росою чудотéчною огонь погасила! Радуйся, що радість велику, немов юна́кам тим халде́йським в огнénній печі, Ти нам подала! Радуйся, що навчила пізнати Тебе в чудотворénні сильною! Радуйся, бо бачивши невшко́дженого Твого образу, ми навчаємося поклонятись святині оцій! Радуйся, бо від Твого образу ми сподобля́ємось да́рів чудесних! Радуйся, броне́ наша невразліва! Радуйся, стіно́ наша неруші́ма!

Радуйся, землі Холмської віхо, й всьому світові захисте та оборóно!

Кондак 5.

Богом веденою зорею явився був нам, Мати Божа, дорогоцінний Твій образ, бо промінням чудес, що походять від образу, Ти освітлюєш всіх Тобі вірних, темнóту гріховну та тёмряву наших скорбóт проганяєш, і всіх, що шукають спасіння, настановляєш співать Богу з вірсю: Алилуя!

Ікос 5.

Коли князь Володiмир побачив, що населення Холмської землі перебуває в темнóті погáнства та в тiнi смертельнiй, то він поруйнував на горi мiста Холма божницю iдолськy, i на нiй збудував храма Богу Живому, а в ньому поставив дорогоцiнного образа Твогó, Мати Божа, щоб усi, хто дивляться на нього й шанують Тебе, брали дáри вiд Тебе, якi на життя й благочестя. А ми, шануючи святиню Твою, з зворушенням кажемо: Радуйся, палато Сина Божого, що звóлила жити у зёмному храми! Радуйся, вми́стище слави Господньої, що славою й честю вiнчала отих, що до Тебе приходять! Радуйся, гóро нерушiма, що джерело живої води пра́гнучим вiпустила! Радуйся, зóре, що світиш у тёмрявi, що мóрок погáнський у нашiй землi зруйнувала! Радуйся, горнiя золотее, що рятуєш весь свiт вiд духóвного голоду! Радуйся, стовпе огнiнний, що провáдиш до Сонця Правди всiх, що шукають спасiння! Радуйся, що Своiм образом джерела чудес виливгєш для нас! Радуйся, що дверi райськi вiдчиняєш усiм,

що вірно шанують Тебе! Радуйся, для християн радосте й втіхо! Радуйся, розв'язання кайданів гріховних для впалих!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Кондак 6.

Проповідниками великих чудес, що походили від Твого образу, були не тільки православні, але й люди іновірні. Бо Ти не відкинула Своїм милосердям і їх, що до Тебе приходили й поклонялися Твоєму цілющому образу, щоб усі зрозуміли Тебе, сильну помічницю, і навчилися поклонятися православної святині, й зворушливо кликали до Бога: Алиллу!

Ікос 6.

Засяявши від дорогоцінного Твого образу променісту ласку, Ти світиш, Пречистая, для нашої землі світлом чудес та милостей, щоб усі, що з вірою до Твого цілющого образу приходять і чекають від Тебе великої та багатой милости, одними устами й одним серцем голосно голосіли Тобі: Радуйся, смілівая перед Богом заступнице! Радуйся, за світ християнський тепла молитовнице! Радуйся, невичерпне джерело святині! Радуйся, повна річка вічного добра! Радуйся, що освітлюєш нас сяйвом слави Своєї! Радуйся, що гріховний мóрок наших душ касуєш! Радуйся, що Своїм образом джерела чудес виявляєш! Радуйся, що Ти подаєш корисне тим, хто приходить до нього! Радуйся, розчулення наших сердець! Радуйся, від бід та напáстей наше спасіння!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Кондак 7.

Коли нечестіві тагари Холма руйнували, а Ти виявити захотіла Своє милосердя для міста, то Ти не відкінула, скоро послівнице, двох Холмських князівен, що перед образом Твоїм молилися за спасіння цього міста й обіцяли прийняти чин чернечий. І прийшла Ти на поміч для міста цього, і погнала на рзтіч ворожі полкі, щоб Тобою спасені від бід, заспівали усі: Аلیلуя!

Ікос 7.

Дивну опіку про дім Господній, що в ньому пробував Твій образ цілющий, Ти виявила, Пресвятая Владичице! Бо як не дивуватися про чудесну Твою поміч, виявлену збирачеві лепти на поширення цього храму, черцєві Йосафові, коли цей чернець від Тебе, що явилася в подібі вродливої жінки, прийняв у дарунок звітка з лептою, на це діло вистачальною. І він дивувався звєрху посланій помочі, і заспівав Тобі так: Радуйся, преславна заступнице в бідах! Радуйся, превеликої милости подателько! Радуйся, що часто наші прохання попереджуєш! Радуйся, променістее сйиво, що скорботний морок нашої душі розганяєш! Радуйся, неганєбна надіє безнадійних! Радуйся, радосте та втіхо для всіх, що вірно шанують Тебе! Радуйся, невичєрпне джерело любові! Радуйся, міцна наша надіє! Радуйся, що всіх, хто до Тебе приходить, покриваєш милістю Своєю! Радуйся, що вічної радості нас сподобляєш!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Кондак 8.

Ми на землі подорожні й прихóдьки, шукаємо новóго міста, — Єрусалима небесного. А Ти, Пресвятая Владичице, як заступниця за людей перед Сином Своїм, моли, щоб нам подарóвано прóщення прóгріхів перед кінцем, щоб ми досягли тихого пристанóвища на небі, і Богові заголосіли: Аلیلуя!

Ікос 8.

Усі сили небесні Тебе величають, як Матір Божу. А Ти, Богородице Діво, чеснішая від Херувимів, і славнішая без порівняння від Серафимів, не брїдилася заступатися за рід людський, гріхами осквєрнений. І тому всі на землі рóджені приносять Тобі подяку, співаючи так: Радуйся, невмістїмого вмістїлище! Радуйся, чистоти Божествєнної схóванко! Радуйся, що Своїм породінням Бога й людіну поєднала! Радуйся, що спасіння лю́дям зробила! Радуйся, Провіднице, що ведеш нас до неба! Радуйся, Царице неба й землі, що райські ворога для нас відчиняєш! Радуйся, що з Сином Своїм і Богом співцарюєш! Радуйся, що не побрїдила перебувати й сэред нас, грішних! Радуйся, що приносиш на ласку Владики молїтви благочестївих у вірі! Радуйся, що не відкидаєш моління й нас, грішних!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Кондак 9.

Усе єствó а́нгольське та лю́дське, дивуючись
Тво́му невимóвному милосердю до христянського
роду, похвальні пісні Тобі приносить, бо Ти Своїм
сильним заступством увесь світ від бід визволя́єш,
хворих лікуєш, за грішних заступаєшся, й молишся
за всіх, що з вірою до Бога приходять і голóсять
до Нього: Алилуя!

Ікос 9.

Велемóвні промóвці вага́ються, якими сло-
вами, Владичице, хвалити славне свято Твогó
Холмського о́бразу! Бож до ньóго в цей святий
день приходить превелика сила не тільки право-
славних, але й іновірних, чекаючи від Тебе виз-
во́лення від скорбóт, зці́лення від хвороб, спóв-
нення радостей і сподóблення вічного добра́. І Ти,
Щедра Подáтелько, виявляєш цього дня Своїм
образом незчислénні доброді́йства, щоб усі, радію-
чи за Тебе, говорили отак: Радуйся, що світ від
скорбóт визволя́єш! Радуйся, що в напáстях нас
обороняєш! Радуйся, сліпих прозрівáння, глухих
слóухання! Радуйся, кривих ходіння, німих розмово!
Радуйся, бóлізнів наших лікува́ння! Радуйся, на-
ших сподівáнь виконáння! Радуйся, що забитих
гріхами оживляєш ласкою Своєю! Радуйся, що
виявляєш нам подáння вічного добра́! Радуйся,
тихе пристанóвище тим, щó шукають спасіння!
Радуйся, несумнівна обороно тим, що шанують
Твогó образа!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому сві-
тові за́хисте та обороно!

Кондак 10.

Ти захотіла спасти одного Холмського чоловіка Якова, що в річці потопав був і Твоїє помочи клікав. І Ти, Божа Мати, спасіння безнадійним, подібно Христові, що витяг Петра із морської безодні, простягла руку помочи до цього, що гинув, щоб усі, хто в біді, знаючи чудо оцє, співали про Тебе похвальную пісню до Бога: Аллилуя!

Ікос 10.

Ти стіна нерушіма для міста Холма, Пресвятая Богородице Діво! За давніх днів нечестиві татари віддали були Холмську землю огню та мечу й наближались до міста Холма. А населення міста, узявши Твого дорогоцінного образа, обносило його кругом храма й слізно молилося про спасіння міста. Ти вислухала благання людей, що втратили були надію на спасіння, й настрашила ворогів дивним видінням, та й відігнала їх від міста, ними обложеного, щоб усі, спасенні Тобою від бід, що йшли на них, заспівали Тобі отаке: Радуйся, що нашу землю від татарського нападу визволила! Радуйся, що чудесним видінням недоступної стіни ворогів настрашила! Радуйся, що сильним заступством Своім від усяких нас бід Ти визволяєш! Радуйся, що від огня, меча та нападу чужинців нас рятуєш! Радуйся, в боях міцна помічнице! Радуйся, несподівана надіє безнадійних! Радуйся, від смертельної згуби наше спасіння! Радуйся, наших ворогів відкрите посоромлення! Радуйся, непохитна підмого в бідах знеможеним! Радуйся, в наших стражданнях міцная розрадо!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та оборóно!

Кондак 11.

Зворушливу пісню приносять Тобі всі, працею змóрені та перетяжені, бо Ти неперестáнно стоїш перед Своїм Сином і молишся, щоб слово, яке Він прорік був: „Я заспокою вас!“ Він виконав, і всіх, що в недостáтках, привів до небесної рáдости. І всі, що прийняли цьогó небесного дáра, заспівують Йому пісню похвальну: Алилуя!

Ікос 11.

Осяйнім промінем благодатної надії явився православним християнам дорогоцінний Твій образ, Владичице, за днів їхніх скорбóт. Бо коли Холмська земля лéстощами була відірвана від православія, люди православні, будши в цій напáсті, молилися перед Твоїм образом і знахóдили велику розраду й світлу рáдість та зміцнялись в надії, що ці лукаві дні тимчасóві. Коли ж спóвнилося сподівáння оце, люди з радістю заспівали Тобі оцюю хвалу: Радуйся, виявлення шкідливих для душі наук! Радуйся, дару́нку корісного для душі знанн́я! Радуйся, священний наш захисте та вірних оґрадо! Радуйся, загінуплих привернення і заблудлих виправлення! Радуйся, керівничко нашого спасіння, що життя наше дóбре будóєш! Радуйся, розрадо в страждáннях, і що в благодатному житті зміцнення нам подаєш! Радуйся, що ради Тéбе православні люди відкидають єретичні лéстощі! Радуйся, що й єретика́ми відвернені Тобою зно́ву знаходять православну віру! Радуйся, Христової

Церкви пресвітла окрасо! Радуйся, непохитне затвердження в нашій землі православія!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Кондак 12.

Ласки Своєї не позбав нас, Пренепорочная, бо ми люто страждаємо від своїх беззаконств, і не маємо іншої помочі, не маємо іншої надії оправдатися, окрім Тебе, Владичице! Ти допоможи нам, щоб нам не загинути люто, і прийми нас до небесних осель, щоб, радіючи Тобою, заголосили ми до Бога: Аلیلія!

Ікос 12.

Оспівуючи Тебе, як невичерпну милосердям заступницю нашу перед Господом, віруємо й визнаємо, що Ти випросиш нам добро не тільки в цьому тимчасовому житті, але й по нашій смерті, щоб ми, не позбавлені небесного добра, заспівали такеє Тобі: Радуйся, очищення тим, що в безодні гріховній перебувають! Радуйся, примирення грішників з Богом! Радуйся, що Своїми матеріями молитвами випрошуєш у Свого Сина милість та всепрощення грішникам! Радуйся, що Своїми молитвами Ти відвертаєш гнів Божий, який йде справедливо на нас! Радуйся, наша потіхо й розрадо в день смерті! Радуйся, наша надіє й по смерті! Радуйся, що даєш несоромливий кінець життя тим, що надію свою покладають на Тебе! Радуйся, що в день судний Ти робиш для нас по правіці стояння! Радуйся, ключе царства Христового, що небесні ворота Ти нам відчиняєш! Ра-

дуйся, двері райські, що до небесних палат нас приводиш!

Радуйся, землі Холмської втіхо, й всьому світові захисте та обороно!

Кондак 13.

О Всехвальная Мати, Царице неба й землі! Ми прибігаємо до Твоїого пречистого образу й йому поклоняємося та зворушливо кажемо: покрій нас покровою Свого милосердя, візволи нас від усякого лиха, скорбот та напастей, і вмоли Свого Сина, щоб Він сподобів нас стояти в день справедливого Божого суду по правиці зо всіми святими, щоб ми неперестанно співали Йому: Алілуя! (Тричі.)

По цьому знову ікос 1.

Молитва

до Пресвятої Богородиці перед чудотворним Холмським Її образом.

Молитва перша.

О Пресвятая Діво, Мати Христа, Бога нашого, Всемогутня Заступнице нашого краю, -- зо страхом, вірою й любов'ю припадаємо до чудотворного Твого образу й молитовно благáємо: Будь милосердна до нас, покірливих і недостойних слуг Твоїх, і не згадуй, Добрая, гріхів та беззаконств наших, але простягни Свої руки до добросердя Владики, щоб Він не відвернув Свого обличчя від слуг Своїх і не осудив нас, грішних, за на-

шими беззаконствами, але зробив з нами за великим Своїм милосердям!

Так, Господже Владичице! Будь провідницею в нашому житті: просвіти наш розум світлом правди, злагодь наші серця, зміцни віру, стверді надію, сподоби дара любови!

Змилосердіся, Всемилоствявая Господже наша, над немічними людьми Твоїми: заблудлих на путь правдиву настанови, нестійких у вірі напоуми, відпалих від благочестивої батьківської віри наvernи, і всіх навчи правдивої дороги!

Спаси Своїм милосердям і помилуй слуг Своїх, Владіку нашого Блаженнішого Митрополита Діонісія, Владіку нашого Високопреосвященнішого Архиепископа Іларіона, всіх православних єпископів і все духовенство!

Не відкинь також Своїм милосердям і приймай під покрову Свою й усіх керівників нашого краю: напоуми й навчи їх правдиво керувати й берегти божественні закони.

А нас зміцни в спокої й любови один до одного, щоб ми всі перебували в єдності один з одним, життя прожили тихо й спокійно, натішилися дарами земного добра й не позбавилися добра небесного ради божественного милосердя.

Ще молимося до Тебе, Владичице Богородице, врятуй нас від голоду, згуби, землетрусу, потопу, від огню, меча, ворожого нападу, від громадянської війни, наглої смерти, заразливих хвороб і від всякого зла, що оточує нас!

Вислухай і почуй, Всемилоствявая Господже, усіх нас, що тепер припадаємо до святого Твого

образу й зо слізьми благаємо до Твого милосердя! Заспокій наші скорботи, й будь нам скоро помічниця в усіх наших справах на віки вічні! Амінь.

Молитва друга.

До ко́го я кликати буду, Владичице, до ко́го я в го́рі своїм прибіжу́, коли не до Те́бе, Царице Небесна? Хто прійме мій плач та зідхання моє, як не Ти, Найчистішая, надіє міцна́ християн й пристановище грішним? Хто більше від Те́бе в нещасті менé поряту́є? Почуй Ти мій стогін, і ухо Своє прихилі́ до моління мойо́го, Владичице, Мати Бога мого́!

Не знéхтуй мене, що потребу́є Твоєї допомоги, й не відкинь менé, грішного, напоумі та навчи Ти менé, Царице Небесна! Не відступися від мене, Свойо́го слуги, Владичице, за моє нарікання,—будь мені Мати й Засту́пниця!

Доручаю себе́ під Твою милості́ву покрóву, й коли тільки схочеш узяти в опіку менé, — допрова́дь мене, грішного, до пока́яння, щоб я за провини свої́ гірко плакав!

Горе мені! До ко́го я, винний, уда́мся, коли не до Те́бе, сподіва́ння та за́хисте грішних, в надії на невимóвную милість Твою́ й милосердя? Яке слово оправданья за тяжкий свій перéступ я змо́жу сказати́ перед вéличчю слави Твоєї?

О Владичице, Царице Небесна! Ти моя мати й надія моя, Ти моє сподіва́ння й пристáнок, покрóва, засту́пниця й по́міч! Царице моя найдобрі́ша та́ скоро засту́пнице, — покри́й мій перéступ

заступством Своїм, оборони мене від ворогів видімих і невидімих, злагодь серця тих людей, що стають проти мене!

О Мати Господа мойого, Творця! Ти, коріне невинности й нев'януща квітко чистоти, — подай поміч мені, через страждання зболілому й хворому серцем своїм, щоб я був оправданий славним заступством Твоїм, і щоб я молитвами Твоїми всесильними, Найчистіша й Преславная Божая Мати Маріє, був визволений від усякого горя й напасти, Тебе прославляючи в віки віків! Амінь.

